A°. 1847. N°. 138.

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag*, *Zaturdag* en *Zondag*, is *f* 5 in de drie maanden.

DONDERDAG 15 JULI.

De prijs der Advertentiën is, [illegible] regels, *f* 1.00, en voor elken regel [illegible] 20 centen, behalve 35 centen zegel[illegible] plaatsing.

Teekenen des tijds.

II.

Dat de kwaal onzer eeuw, het pauperismus, eene ziekte is, die niet alleen *onzen* staat, maar geheel Europa teistert, kan geene reden zijn om stil te zitten. Zulke onnoozele redeneringen moge dergelijk slag van staatsmannen, als de Groningsche jonkheer met het »opgeschort oordeel," te berde brengen, — een verstandig man, die doordenkt, stelt zich met zulke erbarmelijke uitvlugten niet te vrede. Integendeel, hoe verder het kwaad verspreid is, zoo meer slagtoffers het maakt — des te meer behoefte is er aan onmiddellijke en afdoende hulp. Dat het juiste middel niet zoo ras te vinden is, erkennen wij. Uitstekende mannen, die de studie van deze ziekte tot de taak van hun leven gemaakt hebben, belijden, dat hunne kennis hier te kort schiet. Doch dit moet geene beweegreden zijn, om het onderzoek te staken, maar een prikkel te meer tot ijveriger en gezetter onderzoek. En al erkent men, dat men vooralsnog het *radicale* geneesmiddel niet gevonden heeft, daarom mag men niet verzuimen, terstond alle middelen in het werk te stellen, die de kwaal ten minste *lenigen* konden.

Die middelen zijn tweeledig: middelen voor het *stoffelijk* en middelen voor het *on*stoffelijk bestaan der burgers. In de eerste plaats, is de staat verpligt te zorgen, dat de prijs de eerste levensbehoeften zoo matig mogelijk zij; dat die prijs zoo veel mogelijk op eene gemiddelde hoogte blijve en niet aan plotselinge dalingen en rijzingen blootgesteld zij. Het zekerste middel, om daartoe te geraken, is, dat de staat alle hinderpalen uit den weg ruime, welke gekunstelde prijzen zouden kunnen doen ontstaan; prijzen, welke het gevolg zijn van andere oorzaken dan van de verhouding tusschen aanbod en aanvraag. Alle monopoliën, alle beschermende regten, verbods-wetten, privilegiën, premiën enz. zijn kunstmiddelen, die eenen schijnbaren bloei doen ontstaan, gekocht ten koste van de natuurlijke middelen van bestaan, die aan elk volk door bodem, klimaat enz. zijn aangewezen. Alle *kunst*-industrie moet op den duur bezwijken, omdat zij regtstreeks in strijd is met de wet der natuur, die wil, dat elk volk van zijnen overvloed aan zijne naburen zal mededeelen, terwijl, daarentegen, beschermende regten en verbodswetten juist bedoelen, dat elk volk in zijne eigene behoeften zal voorzien (1). Hoe meer men dus tot den natuurlijken, normalen toestand terugkeert, zoo minder kapitalen in *kunstmatige* takken van nijverheid gestoken worden, en hoe meer de natiën er zich op toeleggen, hare *natuurlijke* rijkdommen te ontginnen, — des te eerder zal men komen tot die gelijkmatige verdeeling der rijkdommen, naar welke elke welgeordende maatschappij moet streven. Dezelfde wet der natuur geldt hier, welke bij het organismus van den mensch werkt. Bij een gezond gestel, dat aan geenerlei vreemden dwang is onderworpen, zullen bloed en sappen in alle deelen, waar zij noodig zijn, doordringen. Maar wat zou het gevolg zijn, wanneer men eens door kunstmiddelen dat bloed en die sappen uitsluitend naar één deel van het ligchaam heenleidde, opdat het hoofd en de armen en beenen van elkander onafhankelijk zouden zijn? Wat anders, dan eene volslagene desorganisatie? Want hoofd, armen en beenen zijn zoo geschikt, dat zij met elkander moeten zamenwerken en elkander aanvullen, gelijk de volken zoo zijn geplaatst, dat zij niet buiten elkander kunnen, maar, evenzeer als de deelen van het menschelijk ligchaam, met elkander moeten zamenwerken en elkander aanvullen. Al wat strekken kan, om die onderlinge gemeenschap te bevorderen en de vrije circulatie van volk met volk te begunstigen, zooals eenheid van munten en gewigten tusschen de staten, gelijkheid van regt en bescherming van personen en goederen, zonder onderscheid van inboorling en vreemden, alle terugkeer van *kunstmatigen* bloei tot *natuurlijken* bloei, is een middel tegen het pauperismus, omdat het voor iets wankelbaars iets zekers, en voor iets gedwongens iets vrij's in de plaats geeft. Al kan men op stelten ook wijdere stappen doen, het is op den duur verkieslijk zijne eigene, natuurlijke, beenen te gebruiken. Maar — en dit is de vloek van alle verkeerde organisatie — nu men eenmaal op den verkeerden weg is, kan men niet plotseling al die kunstmiddelen laten varen en met al het bestaande *tabula rasa* maken. Maar het is reeds veel, wanneer men inziet, dat men op den verkeerden weg is en waar het regte pad is te vinden.

Een ander middel, dat men moet te baat nemen, is het zoo gevreesde middel, waarvoor de regeringen nog steeds hebben teruggedeinsd en tot hetwelk men toch eerlang zal moeten komen — de *organisatie van den arbeid*, — dat is: de wettelijke regeling van de regten en verpligtingen tusschen den kapitalist en den arbeider, en het bepalen van het deel, dat de werkman van de opbrengst der geproduceerde waarde voor zich zal kunnen vorderen.

Die regeling van den arbeid is voor de regeringen een dreigend spooksel, eene nachtmerrie geworden, welke zij met alle magt van zich zoeken te weeren. Men heeft er zich de overdrevenste schrikbeelden van gevormd, als zou nu de maatschappij geheel het onderst boven worden geworpen en alle onderscheid van rang en stand worden opgegeven; als zou het grootste talent met het onbeschaafdst verstand gelijk worden gesteld. Vreemd, dat men niet begreep, dat juist door die *regeling* dergelijke omverwerping alléén kan worden voorkomen. Waarom zou de staat aarzelen juist hier — waar regeling zoo volstrekt noodig is — in het belang der publieke orde tusschen beide te komen, daar hij op gelijken grond in zoo velerlei andere private overeenkomsten tusschen beiden treedt?

De voet, waarop kapitalist en arbeider thans met elkander staan, is wel het treffendst voorbeeld van den onnatuurlijken, gedwongen toestand onzer maatschappij. In den aard der zaak hebben kapitalist en arbeider één belang. Zonder arbeiders vermag de kapitalist, zonder kapitalist vermogen de arbeiders niets. Eerst wanneer arbeid en kapitaal zamenkomen, kan iets tot stand worden gebragt. Wat ziet men onderwijl gebeuren? Door de verkeerde inrigting onzer maatschappij, of liever, door dat totaal gebrek aan wettelijken regel, door dien staat van volstrekte anarchie, is het thans zoo verre gekomen, dat arbeider en kapitalist, die niet buiten elkander kunnen, die één doel en één belang hebben, elkander als vijanden beschouwen; dat de kapitalist steeds de waarde van den arbeid zoekt te verkleinen en de arbeider steeds op de gelegenheid loert, om den kapitalist een hooger werkloon af te persen. Er is geenerlei band tusschen den ondernemer en de menschen, die hij te werk stelt; ieder neemt de gelegenheid waar, den anderen

---

(1) »Reeds HUGO DE GROOT zeide in zijn *Mare liberum* volgens eene oude vertaling: »Tot een grondslagch sullen »wij leggchen deesen allerseekersten reghel van het reght der »volken, dat men 't voornaemste noemt, welkers reeden »klaer en onveranderlijk is: dat aen ijder volk vrijstaet te »trekken nae zoodanigh een ander als hij begeert, en met »het selve te handelen. Dit spreekt Godt selfs door de »natuer, dewijl hij niet begeert, dat de natuer in alle plaet»sen verschaft alle die dinghen, welke tot onderhoudt van »'s menschen leeven vereijscht worden: ook geeft hij dat »'t een volk in deese, 't andere in gene kunsten oover»treffen. En waer toe dit alles? dan om dat hij gewilt »heeft, dat door onderlingh gebrek en oovervloedt de »vriendtschappen onder de menschen souden gekoestert en »onderhouden worden; opdat niet ijder een oordeelende, »dat hij bij sigh selven kan bestaen, hier door sigh sel»ven soude onbequaem maeken om onder menschen te ver»keeren. Nu is 't door een instellingh der Goddelijke »reghtveerdigheijt zoo geschaepen, dat het eene volk moet »vervullen de behoefte van het andere, opdat door die wijze (gelijk PLINIUS seght) 't gheen erghens ter weereldt »geschaepen is, zoude schijnen bij allen geschaepen te »sijn. — — Die dit derhalven weghneemen, die neemen »met eenen wegh die noijt genoegh gepreese maetschappij »der menschen onder elkander, zij neemen wegh alle ge»leegenheden om elkander wel te doen, en zij sijn, met »een woordt, schenders van de natuere selfs. Want en »dien Ocean, welken Godt om de landen heen gestort heeft, »van alle kanten en naer alle kanten voerbaer sijnde, en die »gesette of ongewoone winden, die niet altoos uijt den sel»ven hoek, en somwijlen ook uijt alle gewesten te gelijk »waeijen, geenen die niet genoeghsaem te kennen, dat al»len volken den toegangh tot alle volken van de natuer is »toegestaan?"

te plagen. Evenwel staan ondernemer en werkman tot elkander in de betrekking van vennooten; de één brengt zijn kapitaal in, de ander zijne nijverheid. Waarom treedt de overheid, die toch regels stelde voor andere soorten van vennootschappen, bij *deze* soort juist niet tusschen beiden? Waarom moet hier alles worden overgelaten aan het toeval of het regt van den sterkste?

Een derde middel, dat de regeringen met ijver behoorden aan te grijpen, is het geven van eene deugdelijke, solidere opvoeding aan het volk. Al moest ook deze post op de begrooting eene aanzienlijke verhooging ondergaan, — het geld, daaraan besteed, zou niet verkwist zijn. Door eene »deugdelijke, solidere opvoeding" verstaan wij hier niet het schrijven van flaauwhartige, pedante tractaatjes, waar vader BRAAFHART of dominé EERMOED met den tuinman of den melkboer over den Grooten Beer of de ster Orion zitten te redekavelen; of zoogenaamde volksscholen, waar men de kinderen eenige jaren laat verlanterfanten met regte en schuinsche schrappen te krabbelen, die dan naderhand voor schrift moeten doorgaan, — maar wij verstaan daaronder scholen, waar men zoo goed leert schrijven, lezen en rekenen als elk ander »fatsoenlijk" mensch; waar men een goed begrip krijgt van vaderlandsche historie en aardrijksbeschrijving; waar men, al is het dan ook eene grove, (doch in geen geval eene oppervlakkige) kennis krijgt van de inrigtingen van het land, dat men bewoont, van de eerste grondbeginselen der staatshuishoudkunde, (dat vrij wat meer zou helpen om oproeren te voorkomen dan volle lagen van met scherp geladene geweren en geamputeerde armen en beenen), en de eenvoudigste wetten der natuur. Door onderrigt overtuigt en verbetert men; door geweld verbittert en verhardt men. Vooral, echter, werkscholen, zoo landhuishoudkundige als anderen, zijn eene eerste behoefte en ter vervulling daarvan is nog zoo goed als niets geschied.

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Luxemburg, *9 juli*. Met betrekking tot het adres onzer standen, aan den koning groothertog, nopens het sluiten van een concordaat, is juist het tegendeel waar van wat het *Handelsblad* onlangs berigt heeft. De zaak is deze; Telken jare wordt door de standen het voorstel tot het sluiten van een concordaat vernieuwd. De katholieken en hunne tegenstanders zijn het omtrent dit onderwerp ééns, ofschoon op verschillende gronden, welke het hier de plaats niet is, uitéén te zetten. Van daar, dat ook dit jaar alle stemmen, op ééne na, zich voor het voorstel verklaarden. Eene partij in den lande, echter, welke in den jongsten tijd herhaalde nederlagen ondergaan heeft, wilde de gelegenheid, welke dit voorstel aanbood, ten nutte maken, om hare gezindheid tegen den bisschop aan den dag te leggen en stelde, na voorafgegane gemeenschappelijke beraadslaging, aan de vergadering voor, om een afzonderlijk adres aan den koning te rigten, waarin men het zou betreuren, dat de Luxemburger klerezij onder de ijzeren roede van een' buitenlander (een Duitscher!) zuchtte en tevens de wensch geuit wierd, dat een Luxemburger (*un bon et honnête Luxembourgeois*) aan het hoofd des bestuurs mogt geplaatst worden. De civiele gouverneur en zijn secretaris *Jurion* ondersteunden dit voorstel. Toen, echter, de afgevaardigde *Eyschen* naar feiten vroeg, waaruit de ijzeren druk, waaronder de klerezij zoo gebukt ging, die altijd in zoo innige verstandhouding met den bisschop handelde, bleek, was de voorsteller geheel ontwapend en het voorstel zelf werd met algemeene stemmen, op 6 na, verworpen. Dit is de eenvoudige toedragt der zaak. — *Op bijzonder bevel des konings* — naar het heet — heeft het in Echternach liggende bonds-contingent der Luxemburger troepen den bisschop, bij gelegenheid van zijn jongst verblijf aldaar, met vele eerbetuigingen ontvangen en en hem des avonds eene serenade gebragt. Den volgenden dag maakte de kommandant *Tindal*, met het geheele korps officieren, den prelaat zijne opwachting, welke deze terstond met een tegenbezoek aan het, op het casino verzamelde, korps officieren beantwoordde. Deze gebeurtenis heeft overal grootelijks genoegen en tevredenheid gegeven. (*Köln. Ztg.*)

ENGELAND.

Londen, *10 juli*. De courant van Dundée zegt, dat verleden week in de gemeente Reaij eene tamelijk groote hoeveelheid sneeuw is gevallen, zoo zelfs, dat de jongens er ballen van maakten.

Londen, *12 juli*. Men leest in de *Daily News*:

Wij hebben meer dan eenen brief ontvangen van kiezers der city, die ons gevoelen vragen omtrent de mogelijkheid voor den heer *Rothschild*, om zitting te nemen in het parlement. De schrijvers dier brieven zijn genegen voor den heer *R.* te stemmen, doch alleen, wanneer zij zeker zullen zijn, dat hunne keuze niet doelloos wordt. Hieromtrent kunnen wij slechts de verzekering herhalen van het comité van den heer *R.* dat uit achtingswaardige lieden bestaat. De heer *R.* zal kunnen zitting nemen en hij zal zitting nemen. Het *hoe* wordt aan ieders gissing overgelaten.

Eigenlijk verzet geene enkele wet zich tegen de verkiezing van eenen israëliet, en ieder lid kan zitting nemen en stemmen voor de keuze van eenen voorzitter, zonder de *verklaring* te doen. In zoo verre heeft het zitting-nemen geene moeijelijkheid in. Maar elk lid moet vervolgens, op zijn woord als christen, de verklaring afleggen, dat hij de door de wet ingestelde kerk niet verontrusten noch benadeelen zal. Wij twijfelen er zeer aan, dat de heeren *Rothschild* of *Salomons* eenige verklaring zullen doen *op hun woord als christen*. Doen zij het, dan worden zij erkend als lid van het parlement; doen zij het niet, dan geeft de voorzitter onmiddellijk een nieuw bevel van bijeenroeping der kiezers af, even als met *O'Connell*. De heer *R.* kan zich ook van het bijwonen der eerste zittingen onthouden, terwijl een ander lid inmiddels eene motie kan voorstellen ter afschaffing van de onbevoegdheid, waardoor de israëliten getroffen worden. Sommige lieden denken, dat de heer *Rothschild* daarop rekent.

FRANKRIJK.

Parijs, *11 juli*. Het in Algiers uitkomende officiële dagblad behelst eenige bijzonderheden betreffende het gevecht, hetwelk laatstelijk tusschen *Abd-el-Kader* en de Marokkanen heeft plaats gehad. Nadat de Marokkanen de deïra van *Abd-el-Kader* verraderlijk overvallen hadden, doch met verlies waren teruggedreven, heeft de emir zijnen onderbevelhebber, den aga *Ben-Yahia*, met eene niet zeer talrijke afdeeling geregelde troepen naar het Marokkaansche legerkamp afgezonden, hetwelk in den nacht is overvallen. Al spoedig hebben de Marokkanen in groote verwaring de vlugt genomen. Bemerkende, dat het aantal krijgslieden, door hetwelk zij overvallen waren, in verhouding zeer gering was, hebben zij stand gehouden. De komst van den emir met het overige gedeelte zijner krijgsmagt, waaraan zich vele Kabijlen hadden aangesloten, heeft een einde gemaakt aan den strijd. De Marokkanen zijn geheel verslagen en verdreven en hun opperhoofd *El-Hamar* is gevangen genomen en, op last van den emir, onthoofd.

Men verzekert, dat het Fransche gouvernement besloten heeft tot het zenden van een leger, ter ondersteuning der Marokkanen tegen *Abd-el-Kader*.

— Zoo als blijkt uit ons vroeger verslag van de belangrijke zaak van *Cubières*, heeft de verdwijning van den heer *Pellapra* deze zaak niet weinig verwikkeld, daar in de zitting van eergisteren de generaal *Cubières* de verklaring had afgelegd, dat de heer *Pellapra*, volgens zijne eigene betuiging, aan den minister *Teste* eene aanzienlijke som tot omkooping had gegeven. Het is daarom niet te verwonderen, dat de tijding, dat de heer *Pellapra* weder te Parijs verschenen was, de algemeene belangstelling gewekt heeft. Sommige bladen, zoo als *la Patrie*, verzekeren, dat gemelde heer zondag morgen zich aan het huis van arrest het Luxemburg heeft gevangen gesteld; anderen spreken van deze tijding als van een gerucht, dat de minister van justitie op het einde der zitting van zaturdag een' brief van den prins *de Chimay* ontvangen heeft, waarin deze het voornemen van zijn' schoonvader mededeelt, dat hij weldra naar Parijs zal terugkeeren; anderen trekken het gerucht nog in twijfel. Zeker is het, dat de tegenwoordigheid van den heer *Pellapra* veel licht in de zaak zal brengen, wat er waar is van het beweren van den generaal *Cubières*, dat hij verscheidene sommen aan den heer *Pellapra* overhandigd heeft; alleen eene confrontatie tusschen dezen laatste en den heer *Teste* kon aan den dag brengen, waar dit geld gebleven is en den heer *Teste* van schuld overtuigen of ontheffen.

Overigens heeft het verdere gedeelte van de zitting des hofs op gisteren geene nadere bijzonderheden opgeleverd en heeft voornamelijk geloopen over de vraag, of de generaal werkelijk overtuigd was, dat de heer *Pellapra* geld aan den heer *Teste* gegeven had, dan of hij hem van opligting verdacht hield. De heer *Cubières* heeft op nieuw zijne vroegere verklaringen herhaald, zonder dat hij echter een volle overtuiging aangaande eene van de beide onderstellingen te kennen gaf. De heer *Teste* bleef insgelijks bij zijn gevoelen, dat, door de verdwijning van een' der beschuldigden, ten onregte eene verdenking op hem bleef rusten, waartegen hij zich niet kan verdedigen, zonder als beschuldiger op te treden.

— De vermaarde gieter, de heer *Soyer*, die in het verleden jaar door den koning der Nederlanden tot ridder benoemd is, bevindt zich thans in staat van faillissement. Na de omwenteling van 1830 werden de grootste werken voor de hoofdstad en voor het gouvernement aan hem opgedragen. Onder anderen waren de kanonnen ter zijner beschikking gesteld, van welke het bronswerk voor het monument van *Napoleon* bij de invalieden moest gegoten worden. Zoodra de minister, vernomen hebbende, dat de heer *Soyer* zijne betalingen gestaakt had, zich vergewist had, dat die kanonnen niet meer in de de werkplaatsen van den gieter aanwezig waren, haastte hij zich de justitie daarvan kennis te geven. Doch toen deze den heer *Soyer* wilde arresteren, had hij, even als *Pellapra*, *Benier* en *Lagrange*, eerst den tijd gehad, om zich door de vlugt te redden. Men schat de waarde der ontvreemde kanonnen op meer dan 100,000 franken.

— Den 19den juli zal de krijgsraad te Montpellier gehouden worden over de zaak van den ex officier van administratie, die met de dienst der levensmiddelen aldaar belast en beschuldigd was van frauduleus bankroet en van ontrouw in de waarneming van zijnen post.

— In den *Constitutionel* van den 10den dezer leest men, »dat de correctionele regtbank van Narbonne den abt *Barrié*, roomsch-katholijk priester en pastoor te Sycari heeft veroordeeld tot acht maanden gevangenisstraf en 200 franken boete, wegens zedelooze handelingen. Men schat het getal vrouwen en meisjes, dat door dezen zedeloozen priester is verleid, op een veertig-tal.

BELGIE.

Brussel, *12 juli*. De raad dezer stad heeft een besluit genomen betreffende den schat, welke laatstelijk in den grond begraven is gevonden geworden. Van dat geld zullen 2000 kilogrammen worden omgesmolten. De overige geldstukken, ter zwaarte van 28 kilogrammen, zullen in openbare veiling worden verkocht. De vier arbeiders, welke dat geld hebben gevonden, zullen ieder eene lijfrente bekomen van 50 cent elken dag. Na hun overlijden, zullen hunne weduwen en kinderen in het genot van die rente worden gesteld.

— Een der alhier uitkomende dagbladen verzekert stellig, dat de heer *Pellapra* dezer dagen in eene der Belgische havens naar Londen is scheep gegaan en dat het beweren der Fransche dagbladen, dat die heer in Parijs was teruggekomen, alzoo van allen grond is ontbloot.

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, *13 juli*. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is ingekomen een adres van de heeren *C. A. Thieme*, *c. s.*, drukkers en uitgevers in Gelderland. Hunne bezwaren te kennen gevende over titel V en XVII van het voorgestelde Strafwetboek, als wordende daarbij, naar hun gevoelen, inbreuk gemaakt op de vrijheid der drukpers. Zij dringen er op aan, dat, uit dien hoofde, aan deze bepalingen de bekrachtiging door de Kamer worde ontzegd. Dit stuk wordt verzonden naar de commissie voor de verzoekschriften.

De commissie van rapporteurs brengt haar algemeen verslag uit over het wets-ontwerp tot vereffening van uitgaven op en opheffing van het bijzonder fonds van proceskosten. De dag der beraadslagingen daarover zal in eene volgende zitting worden bepaald.

Aan de orde van den dag zijn de beraadslagingen over de wets-ontwerpen, te zamen uitmakende het wetboek van strafregt, en wel alsnu over boek I, titel I,

De heer *van Goltstein* zegt, thans het woord te hebben opgevat, ten einde van den minister van justitie zoo veel mogelijk inlichtingen te bekomen, welke hem in staat zouden stellen, het geheel beter te overzien en een juist oordeel over het aangeboden Strafwetboek te kunnen uitbrengen. Het is eene moeijelijke taak, thans aan de vergadering opgedragen bij de beraadslaging over zoo gewigtige wetten. Daarin kan de regering echter van hare zijde te gemoet komen; door zich behoorlijk uit te laten omtrent de beginselen, waarvan hier, bij het aanbieden dezer wets-ontwerpen, is uitgegaan en over de grondslagen, waarop zij berusten en daarenboven aan te toonen, dat die beginselen, bij de tegenwoordige gesteldheid der maatschappij, in toepassing kunnen worden gebragt. De redenaar heeft dien wensch naar meerdere inlichtingen herhaaldelijk aan de regering kenbaar gemaakt; maar die wensch is tot op dit oogenblik niet bevredigd. Reeds had de spreker de gelegenheid te baat genomen, tijdens de beraadslaging over het voorstel tot te-gemoet-koming in de buitengewone uitgaven, vereischt ter verpleging der gevangenen, om dit aangelegen punt, waarover thans sprake, onder de aandacht der regering te brengen. Het is namelijk niet voldoende, zooals de regering doet, te wijzen op den aanzienlijken aanwas der misdadigers, maar het is zaak, na te gaan, welke de oorzaak is van de vermeerdering der misdrijven, ten einde de bron op te sporen, waaruit zij ontstaan, en tevens de geneesmiddelen na te gaan, om ze in het vervolg te voorkomen. Het komt hier aan op de daarstelling van een goed en afdoende strafstelsel, ingerigt naar de bestaande omstandigheden. En wat is nu door de regering geschied, om de vergadering omtrent een zoo aangelegen onderwerp voor te lich-

ten? Men is teruggewezen geworden op vorige beginselen, toen het een geheel ander stelsel gold. Maar toen men verlangde naar de openlegging van redenen, die tot de verandering van stelsel hebben geleid, werd door de regering een diep stilzwijgen in acht genomen, zoodat men nog niet op eene behoorlijke hoogte der zaak is geplaatst. Door die rekkelijkheid van beginselen moet de spreker wanhopen, ooit tot een goed Strafwetboek te geraken. Immers, de hoofdvereischten daarbij, eenheid en zamenhang, ontbreken in onderscheidene bepalingen van het nu voorgestelde. Alles is hier uit zijn verband gerukt, doordien men, in eene zoo talrijke vergadering, alles aan haar eigen oordeel overlaat en elke bepaling op zich zelve ter beschouwing laat, zonder eenige verklaring der regering. Zoo men van den spreker verlangt een betoog der noodzakelijkheid, dat er eene keuze worde gedaan tusschen de beide stelsels, die elkander bestrijden, dan heeft hij slechts te wijzen op het groot verschil, dat er tusschen beide bestaat. Die stelsels, die tegen elkander overstaan en elkander bekampen, zij zijn het afschrikkingsstelsel en het zoogenaamde boete-stelsel. Bij het afschrikkings-stelsel, dat ons nog beheerscht, is de staat verpligt zorg te dragen voor de zekerheid en algemeene veiligheid der ingezetenen en behoort zij waarborgen te geven voor de rustige uitoefening hunner regten. Vele middelen kunnen daartoe worden te baat genomen. De opleiding, door het onderwijs der mindere volksklasse, het opwekken von godsdienstigen en zedelijken zin; het nemen van maatregelen, om uitspattingen en buitensporigheden der driften tegen te gaan en te beteugelen. Maar dit alles is nog niet genoeg, om aan het doel te beantwoorden. Op den staat toch rust de verpligting, om straf te bedreigen tegen de misdaad, ten einde daardoor de algemeene veiligheid te waarborgen; en uit dien hoofde moet het afschrikkings stelsel onbepaald zijn vastgesteld. Van daar die verscheidenheid van straffen, die sints zoo lang hebben bestaan. Hoe grooter de gevaren zijn, waarmede de maatschappij is bedreigd, des te afschikkender behooren de straffen daartegen te zijn gesteld. Dat is geen stelsel, dat op bespiegeling berust, dat de proef der ondervinding niet kan doorstaan; maar dat is een stelsel, hetwelk eeuwen lang heeft bestaan en aan welks regtmatigheid en doelmatigheid nooit is getwijfeld, hetgeen steeds is geacht geworden het beoogde doel te versterken. Wij behoeven slechts van den aanvang af na te gaan den oorsprong van een lijfstraffelijk wetboek, ten einde dit als algemeen beginsel op den voorgrond te stellen. Zoo vindt men reeds een ontwerp voor een lijfstraffelijk wetboek aangeboden ten jare 1804. Daar was reeds als beginsel vooropgezet de beveiliging van den burgerstaat, onder welke de zedelijke verbetering des volks zeker het gepaste middel is, om die te bevorderen. Zoo deed men ook in 1808 de uiterste noodzakelijkheid, die bestond, kennen, om de overtredingen der wetten met straffen te bedreigen. Van daar de aanbieding van een wetboek, waarin de overtreding tegen de burgerlijke en zedelijke orde met welverdiende straf zou worden bedreigd. Het Fransche Strafwetboek van 1810 was trouw aan dit beginsel. De voorstellers gaven daarbij te kennen, niet uit het oog te verliezen, dat er straffen werden bedreigd ten behoeve van de veiligheid en zedelijkheid der maatschappij. De Nederlandsche regering deed in 1827 almede pogingen, om bij een wets-voorstel datzelfde beginsel te huldigen. Er bestond te dier gelegenheid hevige strijd, want het zoogenaamde boete-stelsel scheen de overhand te zullen nemen. Spreker behoeft deswege in geene ontwikkeling treden, hoe hevig toen voor en tegen het afschrikkingsstelsel werd gestreden. Een hoogleeraar te Utrecht heeft, in een zeer belangrijk stuk, die beide stelsels behandeld en tot de meest eenvoudige klaarheid gebragt, aan een ieder vrijlatende, daaruit eene juiste keuze te doen of daarvan partij te trekken. De hartstogtelijkheid omtrent dit onderwerp is echter later aanmerkelijk bekoeld; de beide strijdende partijen in deze zijn als het ware tot verzoening gekomen. Men kan thans gerust verklaren, dat men én voor het afschrikkings-stelsel én voor het hervormings-stelsel is; maar altijd diene men het oog te houden en te letten op den toestand der maatschappij. Immers, het is geheel anders gelegen bij eene maatschappij, waar rust, welvaart en voorspoed heerschen, dan dáár, waar immer woeling en beweging der hartstogten plaats vinden. Daarom heeft de spreker bij vroegere gelegenheden, en hij doet zulks nu wederom, onder de aandacht des ministers van justitie gebragt den verschikkelijken aanwas der misdrijven, zoodanig, dat in één jaar ruim 800 personen meer dan in het vorige jaar zich in de gevangenis bevonden. Wat was de oorsprong dier vermeerdering? Was het de ondeugd op zich zelve, die tot misdrijf aanspoorde? Ook verarming, de algemeene armoede, is er ongetwijfeld de oorzaak van. Geen wonder, dat de mindere standen dan zich aan buitensporigheden hebben overgegeven en middelen van bestaan hebben gezocht, welke niet altijd binnen den kring der wettigheid waren gelegen. Dat de regering kenbaar maakte, dat de misdaad hand over hand was toegenomen en dat men door eene verbeterde inrigting der gevangenissen daaraan zoude te gemoet komen, behoefde zij niet te verklaren, want dat was geene behoorlijke inlichting. Het strekte wel, om eene betere inrigting van het gevangenis-wezen te bekomen, maar geenszins om te geraken tot een geheel beter strafstelsel. Ziedaar het standpunt, waarop men zich nog geplaatst vindt. De zoo noodzakelijke inlichtingen worden nog steeds gemist. De spreker wijst vervolgens op de woelingen, die dezer dagen in sommige plaatsen zijn ontstaan. Daarbij heeft de gewapende magt tusschenbeiden moeten treden, om die onrust en die woelingen te bedwingen. Maar de redenaar vraagt den minister af, of dit voldoende zij, der vergadering te zeggen? Daarmede is de zaak afgeloopen, met eenigen ter neder te vellen. De spreker vraagt: wat is de beteekenis van dit verschijnsel? Is het slechts een verschijnsel van behoeftigen? Zijn er andere oorzaken? Wij moeten bekend gemaakt worden met den geheelen toestand der maatschappij, ten einde verdere uitspattingen te bedwingen, en een goed beteugelings-stelsel te bekomen. Wanneer wij een hervormings-stelsel daarstellen, moeten wij vooraf weten, of de natie rijp is voor die hervorming; wij moeten vragen, of de algemeene veiligheid moet worden prijs gegeven aan te hoog opgevoerde denkbeelden van menschelijkheid? — Deze algemeene aanmerkingen heeft spreker zich bij deze veroorloofd voor te dragen. Hij stelt zich voor, de afzonderlijke bepalingen nader te ontwikkelen.

De heer *Uytwerf Sterling* herinnert, dat door hem, bij de beraadslaging over den 1sten titel, 1ste boek van het ten vorigen jare aangeboden ontwerp van Strafwetboek, reeds het onhoudbare van het algemeen afschrikkings-stelsel en het ondoelmatige van het bestaande gevangenis-stelsel is aangetoond geworden en het Pennsylvanische stelsel verdedigd. Dat stelsel heeft toen in de Kamer algemeenen bijval gevonden; de eerste titel ook werd aangenomen en zij gaf een sterker bewijs nog van dien bijval door de afstemming van den tweeden titel. De redenaar acht het thans overbodig, op nieuw over dat stelsel uit te weiden, omdat geene stem zich meer daartegen, immers niet in de afdeelingen, heeft doen hooren. Dit moet, volgens den spreker, ook geene verwondering baren, omdat de gunstige meening voor het nieuwe gevangenis-stelsel van dag tot dag toeneemt en hetzelve ook geene bestrijders meer vindt. Daartegen valt dan ook niets meer te zeggen, na hetgeen zoo vele geleerde mannen, zoowel theoretici, als practici, die zich allen voor het afzonderings-stelsel hebben verklaard, daarover hebben medegedeeld. Daarover is onder anderen, een groot geschrift, zoowel in het Duitsch als Fransch, in druk verspreid. De Kamer was echter ten voorleden jare van oordeel, haar gemanifesteerd gevoelen te moeten laten berusten en den 2den titel te moeten verwerpen, zoolang niet een geheel wetboek ineens was aangeboden. Aan dat verlangen nu is thans voldaan. De regering heeft in deze zitting een geheel nieuw wetboek ingediend, dat thans aan de algemeene beraadslagingen der vergadering is onderworpen. Het ontwerp werd met gemeen overleg veranderd en gewijzigd. Maar een geheel Strafwetboek, al wordt ook het stelsel ter zijde gelegd, geeft stoffe tot de meest uiteenloopende beschouwingen, welke een ruim veld openen voor de vorderingen der wetenschap en der geschiedenis. Maar door zich te zeer op dat terrein te begeven, is het einde der beraadslagingen niet te berekenen bij eene zooveel omvattende zaak. Wij moeten zeker het *voor* en *tegen* wel overwegen; maar er wordt meer nut gesticht, door zich te bepalen tot de ontwerpen zelven, ten einde daarvan den zin en de strekking naauwkeurig vast te stellen en te doen strekken tot rigtsnoer bij de toepassing van deszelfs bepalingen. Nog ééne algemeene beschouwing vermeent spreker hier te moeten in het midden brengen. Dit ontwerp overtreft, zijn inziens, alle vroegere ontwerpen. Zoo zijn bij voorbeeld vele anomaliën weggenomen; zoo zijn er zuiverder beginselen gevolgd. En toch bezit het, naar zijn gevoelen, nog vele leemten en gebreken. Maar deze mogen niet leiden tot de niet-aanneming van het geheele Wetboek. Een Strafwetboek zonder eenige gebreken vast te stellen, is bijna eene onmogelijkheid. Alleen echter groote gebreken kunnen, volgens den redenaar, van de aanneming van dezen of genen titel terughouden. Volkomene overeenstemming van denkbeelden bij eene vergadering van 58 leden, over zoo vele bijzondere punten, is in deze niet denkbaar. Hij, die dus in ernst een nieuw Strafwetboek verlangt, moet niet te veel aan bijzondere inzigten hechten.

(*Het vervolg van deze zitting, waarin nog gesproken hebben de heeren* Timmers Verhoeven, de Kempenaer, Z. E. de minister van justitie en Anemaet, *zullen wij in eene volgende courant mededeelen. — Aan het einde der zitting is de* eerste titel *in omvraag gebragt en* aangenomen *met eene meerderheid van 35 tegen 16 stemmen.* — VOOR hebben gestemd de heeren: *van Naamen*, *de Backer*, *Bijleveld*, *Star Busman*, *Borski*, *Uytwerf Sterling*, *Hooft*, *van Haersolte*, *Lyklama*, *Nederburgh*, *Kien*, *Gouverneur*, *van Sasse van Ysselt*, *Menso*, *Telting*, *Hiddema Jongsma*, *Timmers Verhoeven*, *de Weichs de Wenne*, *Luyben*, *van Beeck Vollenhoven*, *van Heloma*, *Egter*, *Corver Hooft*, *Beerenbroek*, *Faber van Riemsdijk*, *Gevers van Endegeest*, *Mutsaers*, *van Harencarspel*, *Enschedé Schooneveld*, *van Dam van Isselt*, *van Akerlaken*, *Corneli*, *Romme* en de voorzitter.

Tegen hebben gestemd de heeren: *Anemaet*, *Cost Jordens*, *van Nagell*, *van Leeuwen*, *van Goltstein*, *Duymaer van Twist*, *de Man*, *de Jong van Beek en Donk*, *Luzac*, *de Kempenaer*, *van Rosenthal*, *Nap*, *van Panhuys*, *Verwey-Méjan*, *Storm* en *Boreel*.

Daarna wordt de vergadering gescheiden, zullende morgen de beraadslagingen over de verdere titels worden gehouden.

Rotterdam, *13 juli*. Wij vernemen, dat het committé der Spaansche fondsenhouders, te Amsterdam, gunstige berigten heeft ontvangen van den president van het comitté in Londen, die eenige hoop schijnen te geven tot eene spoedige regeling der kwestie van de Spaansche fondsen.

Groningen, *12 juli*. De stedelijke burgerwacht en studenten, die als rustbewaarders sints veertien dagen elken avond onder de wapenen waren gekomen, om, in vereeniging met de schutterij, wachten en posten binnen deze stad te bezetten, zijn heden door de stedelijke regering tijdelijk ontslagen en is hun bij monde van den heer burgemeester hartelijk dank gezegd voor hunne bij regering en burgerij op hoogen prijs gestelde bereidvaardigheid in het helpen handhaven van wet en orde.

Delfzijl, *8 juli*. Sedert den 25sten der vorige maand zijn alhier binnengekomen 20 met rogge beladene schepen, waarvan 270 lasten en 60 balen roggemeel, bestemd naar Groningen, 133 lasten naar Delfzijl en 86 lasten naar Holland, behalve nog onderscheidene met andere granen beladene schepen.

Leeuwarden, *12 juli*. Wij ontvangen nog steeds berigten over het groot aantal muizen, dat zich op de landerijen ophoudt. Er worden door de landbewoners evenwel zooveel mogelijk maatregelen genomen, om dezelve uit te roeijen. Hieronder behoort ook het uitloven van $\frac{1}{2}$ cent voor het vangen van iedere muis, door eenigen gedaan, hetgeen ten gevolge heeft gehad, dat in één' dag meer dan duizend op één land zijn gedood.

Arnhem, *14 juli*. In de zitting der prov. staten van heden zijn de beide uitvallende leden der Tweede Kamer, de H. H. *van Dam van Isselt* en *de Kempenaer*, herkozen, de eerste met 46, de tweede met 44 van de 76 stemmen.

PROVINCIALE STATEN VAN GELDERLAND.

Zitting van vrijdag 9 juli 1847.

Bij de afroeping der namen waren afwezend de heeren *van Nagell van Ampsen*, *van Ranzow*, *van Randwijck*, *van Balveren*, *L. J. Sweerts de Landas*, *W. Coops*, *J. A Hummelinck*, *H. J. Op ten Noort*, *R. O. H. van Manen*, *Engelen van Pijlsweerd*, *G. van Eck*, *Byleveld en Francken*.

Na het gebed worden de notulen der vergadering van gisteren gelezen en goedgekeurd.

De heer *Francken*, tot wiens toelating reeds vroeger besloten was, vernieuwt den eed bij handtasting en neemt zitting.

Worden gelezen:

1°. Een besluit van Z M. den koning, waarbij goedgekeurd wordt het besluit der staten in het vorig jaar genomen, betrekkelijk de intrekking van het provinciaal reglement op de gemeentelijke opcenten op het gedistilleerd; wordt voor notificatie aangenomen;

2°. Een adres van den heer *W. J. E. van Lijnden van Hemmen*, waarbij bedenkingen worden voorgedragen, tegen het concept-reglement op de overzetveeren.

De heer waarnemend-gouverneur stelt voor, om dat stuk ter zijde te leggen, omdat de heer *van Lijnden van Hemmen* niet als lid der vergadering is toegelaten en Z. W. E. G. aan niemand buiten de leden de bevoegdheid kan toekennen, om aanmerkingen te maken op concept-reglementen, welke bij de vergadering in behandeling zijn en bij het publiek niet gekend kunnen worden.

Verschillende leden vragen, of het stuk op zegel geschreven is en, dat door den heer voorzitter bevestigd zijnde, wordt door de heeren *L. A. J. W. Sloet*, *van Nispen van Pannerden* en *F. S. Op ten Noort* het voorstel van den voorzitter bestreden, op grond, dat de heer *van Lijnden van Hemmen*, niet als lid der staten, maar, als eigenaar van een veer, bezwaren inbrengt, dat de concept-reglementen voor de leden gedrukt worden en geen geheim zijn, maar elk daarvan kennis mag dragen en ieder ingezeten naar artikel 159 der grondwet de bevoegdheid heeft, om zijne belangen bij de staatsmagten voor te staan.

De heer *van Meurs* ondersteunt het voorstel van den voorzitter.

De heer *van Nispen van Sevenaer* verlangt buiten stemming te blijven, omdat zijn gevoelen over dat onderwerp niet gevestigd is.

Bij hoofdelijke omvrage verklaren, zich 10 stemmen voor het voorstel van den voorzitter, 54 daartegen, terwijl 1 buiten stemming bleef en wordt alzoo besloten, het adres van den heer *van Lijnden van Hemmen* ter inzage van de leden neder te leggen, om daarop zooveel acht te geven bij de beraadslagingen over het ontworpen reglement, als zij zullen goedvinden;

3°. Een adres van den raad der gemeente Zevenaar, waarbij bezwaren worden voorgedragen tegen de verbreeding der voetpaden.

Op voorstel van den voorzitter wordt besloten, dit stuk ter inzage van de leden neder te leggen.

De heer *W. van Lijnden* brengt verslag uit voor de commissie, belast met het onderzoek der bewijs-

stukken door den heer *de Moll* overgelegd; bij dit verslag wordt de toelating voorgesteld.

De voorzitter stelt voor, om hetzelve dadelijk te behandelen en daar niemand zich daartegen verklaart, wordt de toelating in omvraag gebragt en met algemeene stemmen, op twee na, tot dezelve besloten. Deze twee leden hadden zich buiten stemming gehouden.

De heer *de Moll* wordt binnen geleid en vernieuwt den eed bij handtasting.

Daarna wordt in deliberatie gebragt het voorstel van gedeputeerde staten betrekkelijk het, in het vorig jaar vastgestelde, reglement tot wering en uitdelging der meikevers; daarbij wordt verslag gegeven van de aanmerkingen van den minister van binnenlandsche zaken, die het wegvallen van artikel 12 en 16 van het reglement verlangt; als ook dat de boeten zullen worden bepaald overeenkomstig de wet van 6 maart 1818 en verschillende taalkundig onjuiste uitdrukkingen door zuiver Nederduitsche vervangen.

Gedeputeerde staten wijzen aan, dat, door het wegvallen van artikel 12 en 16 zullen ophouden de bijdragen, welke voor premiën voor de kevervangst tot nog toe uit het fonds van den landbouw werden genoten, adviseren, om het bestaande reglement vooralsnog in werking te houden en stellen voor, hen te magtigen, om aan den minister de gronden mede te deelen, welke tot dit besluit hebben geleid, en om daarbij de verzekering te geven, dat het beginsel eener vrijwillige vangst zal worden voorgestaan, als de beraadslagingen nopens de herziening van het reglement later zullen worden hervat.

De heer *F. Op ten Noort* keurt de instandhouding van het reglement goed, maar vindt het gevaarlijk, nu reeds een beginsel vast te stellen voor eene eventuële herziening en verklaart zich op dien grond tegen het slot van het voorstel van gedeputeerde staten.

De heer *van Rhemen* wederlegt dit gevoelen.

De heer *van Nispen van Sevenaer* ondersteunt den heer *Op ten Noort*.

De heer *L. A. J. W. Sloet* vermeent, dat in het slot alleen eene toezegging gegeven wordt over hetgeen gedeputeerde staten zullen voorstellen, maar geenszins, dat de vergadering daarbij zoude te kennen geven van welk beginsel zij later zoude uitgaan.

De heer *Haverkamp* is van oordeel, dat het oude reglement geheel onuitvoerbaar is en dat dus eene herziening dringend gevorderd wordt.

De heer *L. C. J. van Nispen* bestrijdt dit gevoelen, de heeren *J. J. A. A. van Pallandt* en *J. Roes* ondersteunen het gevoelen van den heer *Haverkamp*.

De voorzitter brengt het voorstel van gedeputeerde staten, zonder de slotzinsnede, in omvrage en er wordt met 67 tegen 5 stemmen besloten, aan gedeputeerde staten op te dragen, om aan den minister, onder ontwikkeling der gronden, welke tot dat besluit hebben geleid, te kennen te geven, dat de staten, bij wijziging hunner resolutie van het vorig jaar, hebben goedgevonden, het reglement van 1817 voorloopig in werking te laten.

De voorzitter geeft kennis, dat nu aan de orde zijn de discussiën over het reglement op de overzetveeren.

De heer *Haverkamp* verlangt eene nadere voorlezing van de bezwaren, door den heer *van Lijnden van Hemmen* ingebragt.

De heer *Dutry van Haaften* verlangt uitstel der discussiën, om die bezwaren te kunnen inzien en nader in overweging te nemen.

De heeren *Haverkamp* en *L. C. J. van Nispen* bestrijden het uitstel.

De heeren *W. van Lijnden* en *van Byland van Mariënweerd* ondersteunen het gevoelen van den heer *Dutry van Haeften*.

De heeren *F. S. Op ten Noort* en *van Nispen van Sevenaer* bestrijden dat uitstel.

De vraag, of de discussiën dadelijk zullen worden begonnen, wordt door 51 leden bevestigend, door 21 ontkennend, beantwoord, terwijl de heeren *Dutry van Haeften*, *W. van Lijnden* en *van Zuijlen van Nievelt van de Schaffelaar* aanteekening vragen van tot dit besluit niet te hebben medegewerkt.

De discussiën over het reglement zelf geopend zijnde, wordt door den heer *van Rhemen* voorgesteld, dezelve artikelsgewijze te houden. Verschillende leden ondersteunen dit, de heer voorzitter vindt het niet doelmatig, maar zal zich aan den wensch van de overgroote meerderheid der vergadering onderwerpen.

Daarna wordt het 1ste artikel in behandeling genomen en door de heeren *van Byland van Mariënweerd*, *J. Thooft* en *van Nispen van Sevenaer* de bedenking gemaakt, dat de schipbruggen, welke de veeren op eenige plaatsen vervangen, gedurende een gedeelte van het jaar, zoo als de bepaling gesteld is, niet aan het reglement zouden onderworpen worden.

De heer *Brandts* erkent dit, maar meent, dat, zoo men daarover bepalingen wil maken, men een afzonderlijk reglement deswege zal moeten vaststellen; dat, daarentegen, zoo voor korteren of langeren tijd op diezelfde plaatsen van andere overzet-middelen gebruik gemaakt wordt, deze aan de voorschriften zijn onderworpen.

De heeren *van Nispen van Sevenaer* en *J. Thooft* verdedigen nader hun gevoelen.

De heer *Haverkamp* vermeent, dat onder overzetveeren ook de bruggen begrepen zijn en dat ook dit gevoelen voor eenige jaren door de commissie uit de staten is voorgestaan, die belast geweest is met het ontwerpen van zoodanig reglement, waarvan hij het voorregt genoot medelid te zijn.

De heer *L. A. J. W. Sloet* vermeent, ten opzigte van het laatste punt, uit het rapport dier commissie het tegendeel te kunnen bewijzen: hij gelooft, dat naar het taaleigen onder overzet-veeren geene bruggen begrepen zijn, hoezeer hij er voor is, dat die bruggen ook aan de bepalingen van het reglement onderworpen zullen worden.

De heer *van Nispen van Pannerden* is van oordeel, dat, daar door den spreker uit gedeputeerde staten is aangewezen, dat de bruggen in den geest der opstellers aan de voorgedragene bepalingen niet zijn onderworpen, het onverschillig mag genoemd worden, of naar het taaleigen onder overzet-veeren ook de bruggen begrepen zijn: hij vermeent, dat de politiemaatregelen, welke voor de veeren moeten gemaakt worden, ook evenzeer op de bruggen toegepast moeten worden en dat het ongegrond zoude zijn, dat op het eene oogenblik op zoodanige plaats van overtogt over eene rivier het reglement zoude werken, op een ander deszelfs verbindende kracht missen.

De heer *Brandts* wederlegt den vorigen spreker en wordt wederom door denzelven beantwoord.

De voorzitter brengt in omvrage, of de bruggen mede aan de bepalingen zullen onderworpen worden, hetgeen door 49 bevestigend, door 19 ontkennend, wordt beantwoord.

De heeren *H. J. Thooft*, *J. J. A. A. van Pallandt* en *J. J. van Hasselt* verzoeken aanteekening, dat zij tot dit besluit niet hebben medegewerkt.

De heer *van Rhemen* is van oordeel, dat het concept-reglement nu op nieuw aan gedeputeerde staten moet worden gezonden.

De heer *van Nispen van Sevenaer* vermeent, dat met de discussiën kan worden voortgegaan.

Verschillende sprekers nemen aan de discussiën deel.

De heer *F. S. Op ten Noort* toont aan, dat de discussiën moeten uitgesteld worden en wordt op voorstel van den voorzitter besloten, om het door gedeputeerde staten ontworpen reglement in handen eener commissie te stellen, bestaande uit de heeren: *W. van Lijnden*, *Sloet van Swanenburg*, *H. J. Thooft*, *L. A. J. W. Sloet*, *van Nispen van Pannerden*, *A. Brandts* en *J. F. R. van Hasselt*.

De heer *W. van Lijnden* verzoekt van deze commissie verschoond te blijven, omdat hij reeds in twee andere zit.

De heer *H. J. Thooft* vermeent, dat hij, als tegenstander van het aangenomen beginsel, niet in de commissie kan zitting hebben.

De heeren *L. A. J. W. Sloet*, als lid en rapporteur der commissie voor de begrooting en *van Nispen van Pannerden*, als lid dier commissie, meenen eveneens aanspraak te hebben, om van deze commissie verschoond te blijven.

De voorzitter kan dit niet toegeven.

Het voorstel van den heer *van Meurs*, betrekkelijk de stukken, door de *herkozene* leden der provinciale staten, voor het vervolg over te leggen, van welk voorstel in het verslag der zitting van donderdag melding gemaakt is, wordt in behandeling genomen.

Hetzelve wordt door verschillende sprekers bestreden en daarna door 49 tegen 14 stemmen verworpen.

De vergadering wordt gescheiden tot morgen ten 12 ure.

Advertentiën.

Getrouwd:

J. B. te WELSCHER,
Med. Chir. & Art. Obst. Dr.
en
H. E. C. THüRKOW.

GENDRINGEN, den 13den Julij 1847.

Heden beviel van eene DOCHTER VROUWE *A. M. BARONES VAN HEMERT TOT DINGSHOF*, BARONES VAN *ZUYLEN VAN NIEVELT*.

ARNHEM, den 10den Julij 1847.

Te huur gevraagd in Gelderland.

Een HUIS met TUIN, geschikt tot ZOMER- en WINTERVERBLIJF, voor een gezin van *drie* personen, in een oord met vele fraaije Wandelingen. — Verzoeke de aanbiedingen te adresseren, met opgave van naasten prijs, wanneer te aanvaarden en eenige verdere détails, per *franco-brieven*, Letter M, bij den Boekhandelaar *C. G. VAN DER POST*, Kalverstraat, over het Spuij, No. 176, te *Amsterdam*.

NB. Indien er zich gelegenheid voordeed, zoude men ook genegen zijn eenige huishoudelijke GOEDEREN en MEUBELEN over te nemen.

DE OPENBARE VERKOOP
VAN
HET LANDGOED
DE LANKHORSTEN
onder OLST in OVERIJSSEL

zal plaats hebben te *Deventer* in het Stads-Locaal voor publieke verkoopingen op den Poot aldaar, op Dingsdag den 27sten Julij 1847, des morgens om 9 uur, in Perceelen, Kolommen en Massa, door den Notaris *HOUCK*.

Bij de voorloopige toewijzing zijn de Perceelen gesteld op de volgende prijzen:

I.	*Groot Lankhorst*	gr. 70.86.55 B.	op *f* 25500
II.	*Klein Lankhorst*	» 54.92.05	» » 19000
III.	Een Dennenbosch *Nelleskamp*	» 2.30.83	» » 300
IV.	De Katerstede *Bante*	» 9.29.60	» » 1190
V.	Heidegrond met Dennen	» 9.29.60	» » 300
VI.	Heide- Veen- en Dennen	» 15.77.70	» » 600
VII.	Weide *de Twee Morgens*	» 2.97.10	» » 1400
VIII.	Eiken Hakhout, Dennen, Beuken	» 1.58.80	» » 500
IX.	Hooiland aan de *Soestwetering*	» 3.06.70	» » 1200
X.	Hooiland van *Klein Lankhorst* aldaar	» 3.06.90	» » 1200
XI.	Hooiland het *Woldbroek*	» 4.66.90	» » 1220
		177.82.73 B.	
XII.	Eene Bank van *Groot Lankhorst* in de Kerk te *Wezepe*		» 45
XIII.	Eene Bank van *Klein Lankhorst* aldaar		» 45
			f 52.500

† † † Eene JUFVROUW uit den fatsoenlijken burgerstand, oud vijf-en-twintig jaren, van de Hervormde Godsdienst, wenscht hoe eer zoo liever bij eene Familie geplaatst te worden, hetzij als HUISHOUDSTER, hetzij als JUFVROUW VAN GEZELSCHAP, hetzij om belast te worden met de ZORG voor en het OPZIGT over KINDEREN zullende meer gelet worden op eene fatsoenlijke behandeling dan op hoog salaris. Reeds meer in dergelijke betrekking werkzaam geweest, kan zij de voldoendste getuigschriften overleggen. — Nadere informatiën, op *franco-aanvragen*, onder de letters M. H., aan het bureau dezer Courant.

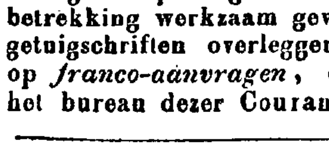

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Dienstregeling voor de maand Juni 1847.

Van *Arnhem* naar *Emmerik*, *Wezel*, *Dusseldorp* en *Keulen*: elken Zondag, Dingsdag en Donderdag, des namiddags om 4 uur; in correspondentie met den tweeden Spoortrein van *Amsterdam*.

Van *Keulen* naar *Dusseldorp*, *Wezel* en *Arnhem*: elken Zondag, Dingsdag en Vrijdag, des avonds om 8 uur; in correspondentie met den derden of vierden Spoortrein naar *Utrecht*, *Amsterdam*, *Haarlem*, *Leiden* en *'s Gravenhage*.

Van *Arnhem* naar *Doesborgh*, *Zutphen*, *Deventer*, *Zwolle* en *Kampen*: elken Maandag, Woensdag en Zaturdag, des morgens om 11 uur; na aankomst van den eersten Spoortrein van *Amsterdam*.

Van *Kampen* naar *Deventer*, *Zutphen*, *Doesborgh* en *Arnhem*: elken Zondag, Dingsdag en Donderdag, des morgens om 3 uur; in correspondentie met den derden Spoortrein van *Arnhem* naar *Utrecht*, *Amsterdam*, *Haarlem*, *Leiden* en *'s Gravenhage*.

DE PSALMEN,

in vol akkoord gezet, voor Piano of Orgel, door *J. DE LIEFDE*, *geschikt ook voor de eenvoudigste beoefenaars der toonkunst*, zijn op heden compleet uitgegeven door *J. Az. DOIJER*, te *Arnhem*. De prijs van het geheele werk is *f* 7.50, en diegenen, welke reeds in het bezit der *eerste aflevering* zijn, kunnen, tegen betaling van *f* 1.25 voor elke nagekomene aflevering, dit werk completeren. — Bij alle Boekhandelaren is dit werk verkrijgbaar en des verkiezende ook ter inzage.

Casus-Positiën over Bouwerszathe
en AANKLAGTE

ter zake van *opligterij* en *afzetterij*, op en tegen Jhr. Mr. *J. T. F. NEDERMEIJER* Ridder *VAN ROSENTHAL*, Mr. *J. W. SCHIFF*, Mr. *W. H. TAAIJ*, allen te *Arnhem*, jhr. *L. H. N. BOSCH* Ridder *VAN ROSENTHAL*, te *Velp*, Mr. *J. P. J. T. BRANTSEN* te *Rheden*, *W. L. HAVELAAR*, te *Velp* en *M. S. HAVELAAR*, te *Ellekom*, door

A. F. BOURICIUS.

Twee deelen, 387 bladzijden tekst en 154 bladzijden of 122 stuks bewijsstukken, welke af *f* 3.50 verkrijgbaar en te ontbieden zijn gesteld bij den Boekhandelaar *J. GUIJKENS* alhier, nevens zijne Correspondenten, en bij alle soliede Boekhandelaren in het Rijk.

Amsterdam, den 12den Julij 1847.

A. F. BOURICIUS.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 14 Juli 1 El 9 Palm 9 Duim: gew. 0 D. gev. 1 D.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.